

รายวิชาศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง ความสมดุล

ครูผู้สอน ครูทินกร ปิ่นทอง

ครูวรัญญา เฟื่องชูนุช

ความสมดุล

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายขั้นตอนการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์
โดยใช้หลักการจัดความสมดุล
๒. สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์จาก
การจัดความสมดุลของภาพ

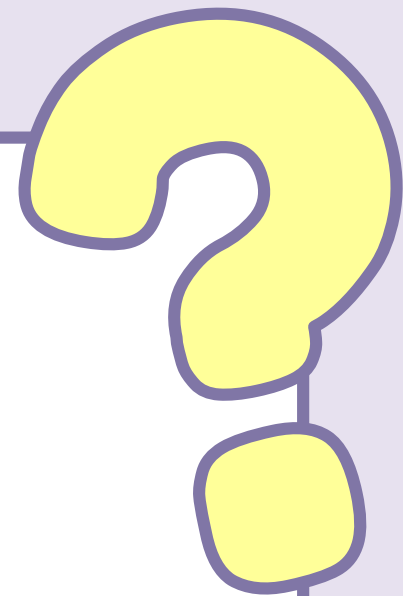
กิจกรรมตะกร้า ๒ ใบ

ครูมีตะกร้า ๒ ใบ และสิ่งของต่าง ๆ ให้นักเรียน
เลือกนำสิ่งของเหล่านั้นใส่ในตะกร้า และตอบคำถาม
ต่อไปนี้

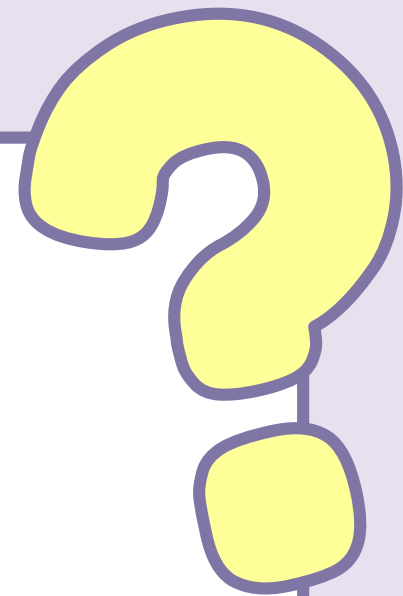
? คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่าตะกร้าสองใบนี้
เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

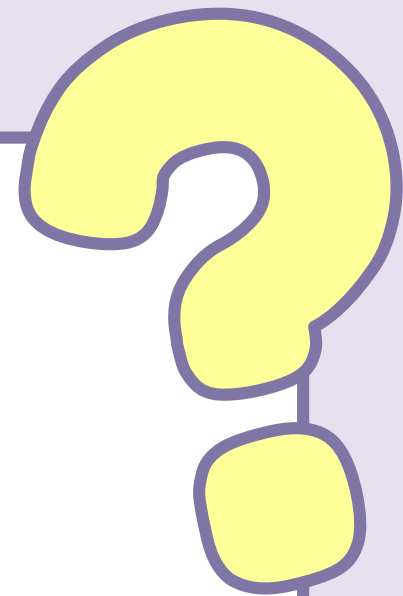
? คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่าตะกร้าทั้ง ๒ ใบ
มีน้ำหนักเท่ากันหรือไม่ ?

? คำถามชวนคิด

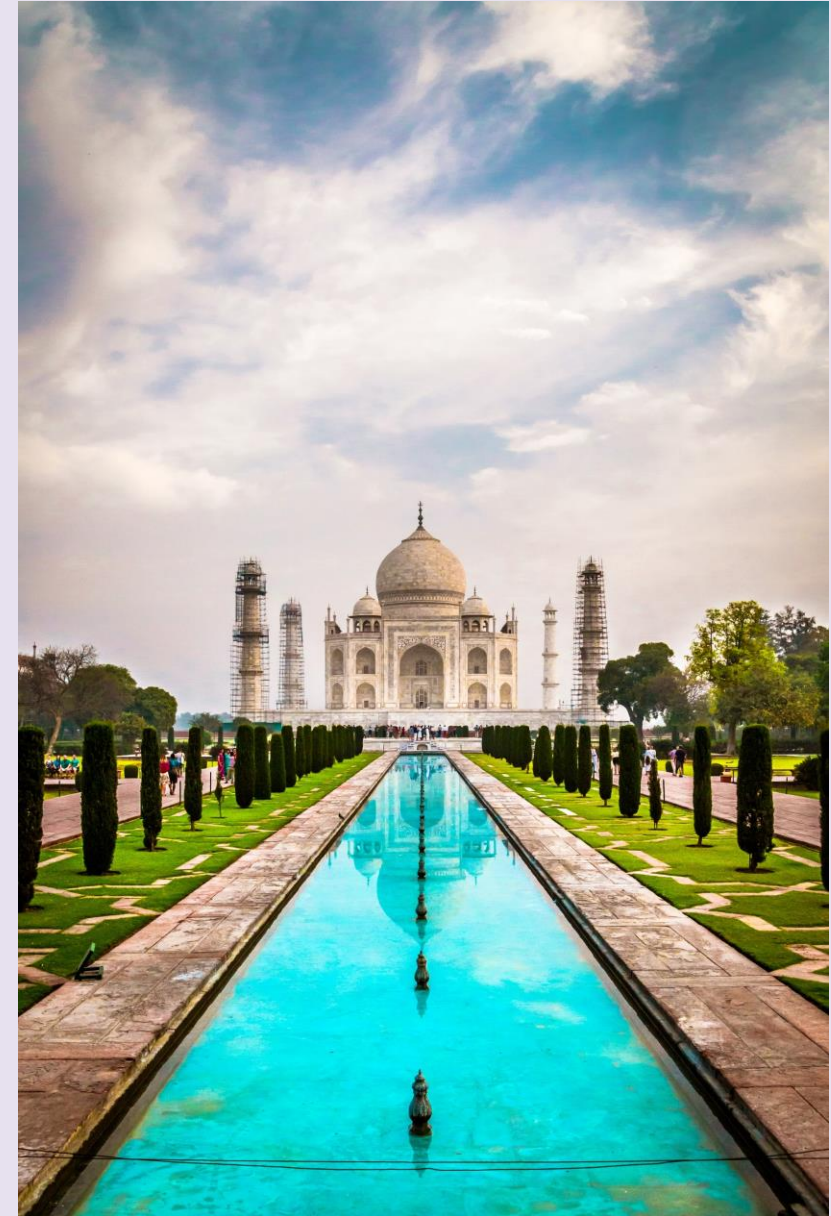
ความสมดุลคืออะไร ?

ความสมดุล หรือ ดุลยภาพ (Balance) หมายถึง น้ำหนักที่เท่ากันขององค์ประกอบ ไม่เอนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งในทางศิลปะยังรวมถึงความประสานกลมกลืน พอเหมาะพอดีของ ส่วนต่าง ๆ ในรูปทรงหนึ่ง การจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ ลงในงานศิลปะนั้นจะต้องคำนึงถึงจุดศูนย์ถ่วงในธรรมชาติ ทุกสิ่งที่ทรงตัวอยู่ได้โดยไม่ล้มเพราะมีน้ำหนักเฉลี่ยเท่ากันทุกด้าน

ความสมดุลแบบสมมาตร

ความสมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกัน
คือ การวางรูปทั้งสองข้างของแกนสมดุล
ลักษณะแบบนี้ ในทางศิลปะมีใช้น้อย
ส่วนมากจะใช้ในลวดลายตกแต่งในงาน
สถาปัตยกรรมหรือ ในงานที่ต้องการ
ดูยภาพที่นิ่งและมั่นคงจริง ๆ

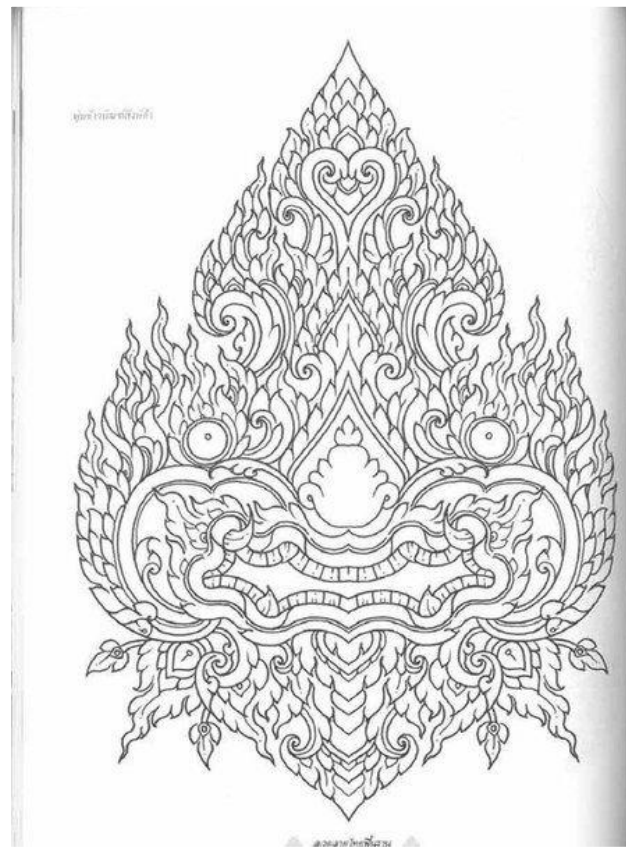
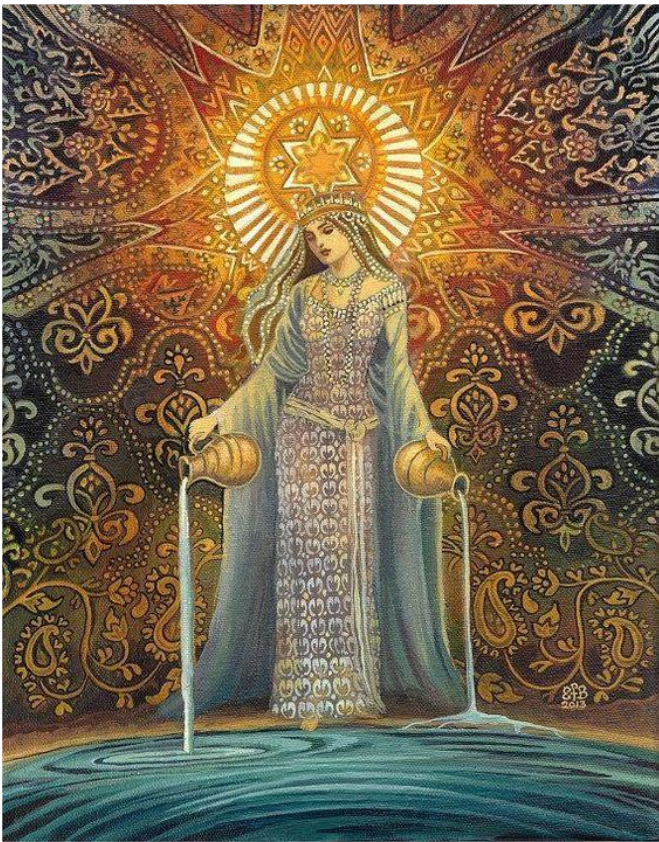
ความสมดุลแบบอสมมาตร

ความสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน
เป็นการสมดุลที่เกิดจากการจัดใหม่ของมนุษย์
ซึ่งมีลักษณะที่ทางซ้ายและขวาจะไม่เหมือนกัน
ใช้องค์ประกอบที่ไม่เหมือนกัน แต่มีความ
สมดุลกัน อาจเป็นความสมดุลด้วยน้ำหนักของ
องค์ประกอบ หรือสมดุลด้วยความรู้สึกก็ได้

ภาพใดสมดุลแบบสมมาตร

ภาพ ผู้หญิงถือหม้อน้ำ

จาก <https://www.pinterest.com/pin/1072067886266382209/>

ภาพ ลายไทย

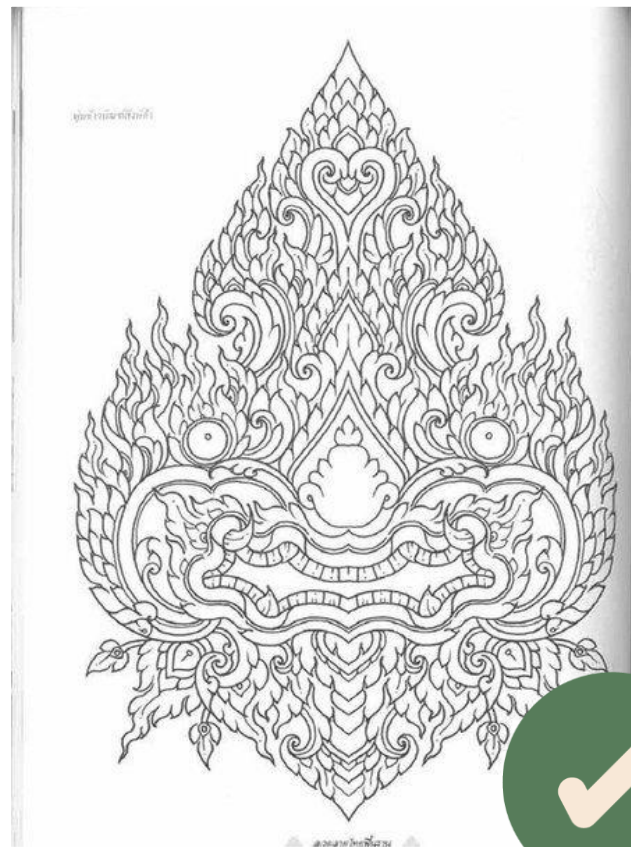
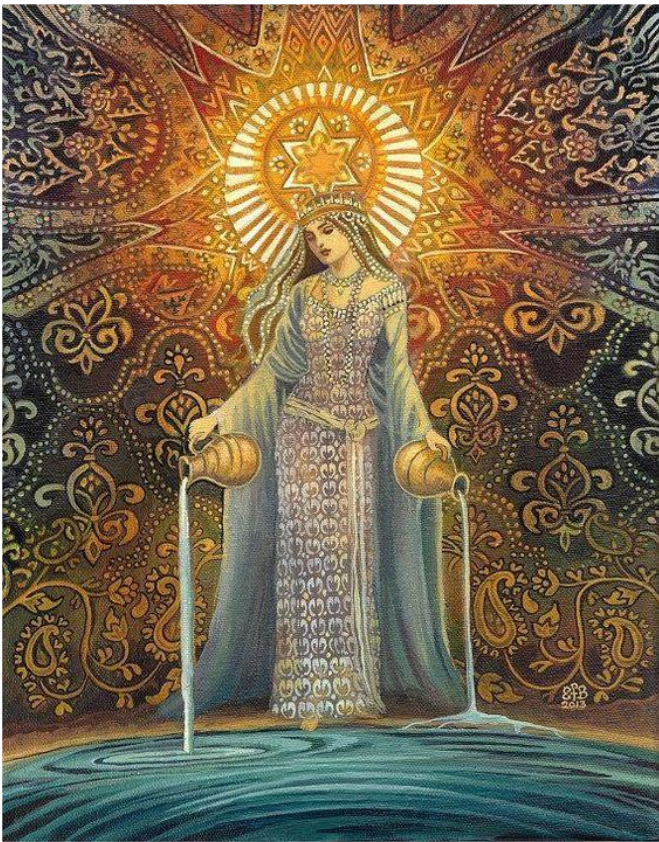
จาก <https://www.pinterest.com/pin/855261785480916094/>

ภาพ ผู้หญิงถือตราซัง

จาก <https://www.pinterest.com/pin/3025924719169874/>

ภาพใดสมดุลแบบสมมาตร

ภาพ ผู้หญิงถือหม้อน้ำ

จาก <https://www.pinterest.com/pin/1072067886266382209/>

ภาพ ลายไทย

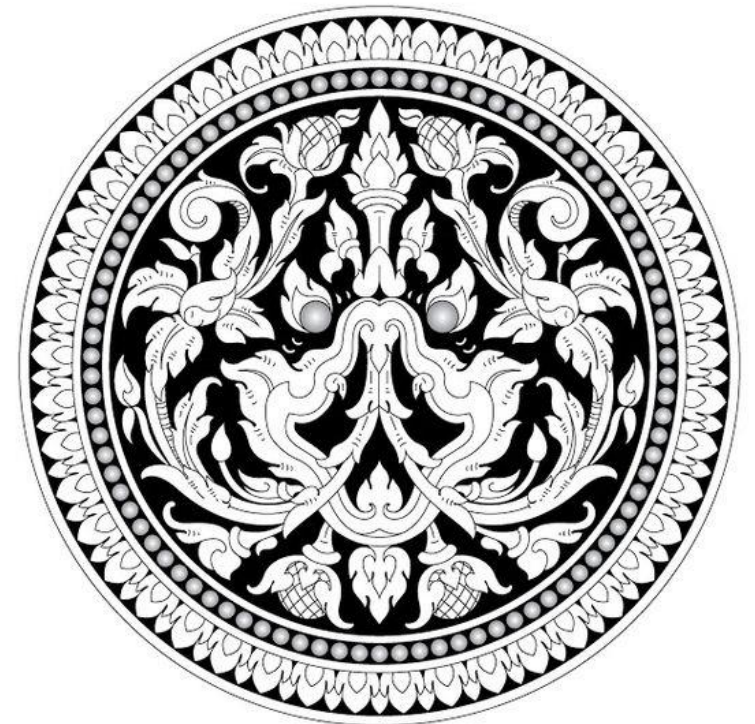
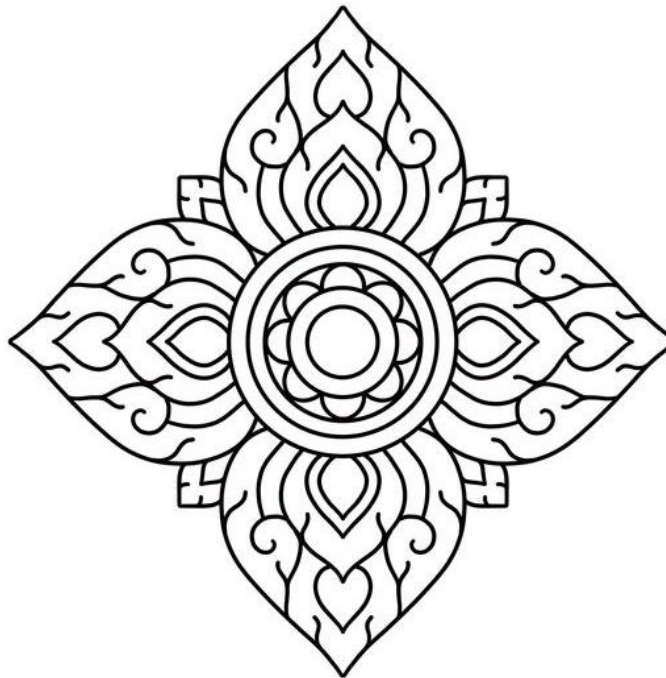
จาก <https://www.pinterest.com/pin/855261785480916094/>

ภาพ ผู้หญิงถือตราซัง

จาก <https://www.pinterest.com/pin/3025924719169874/>

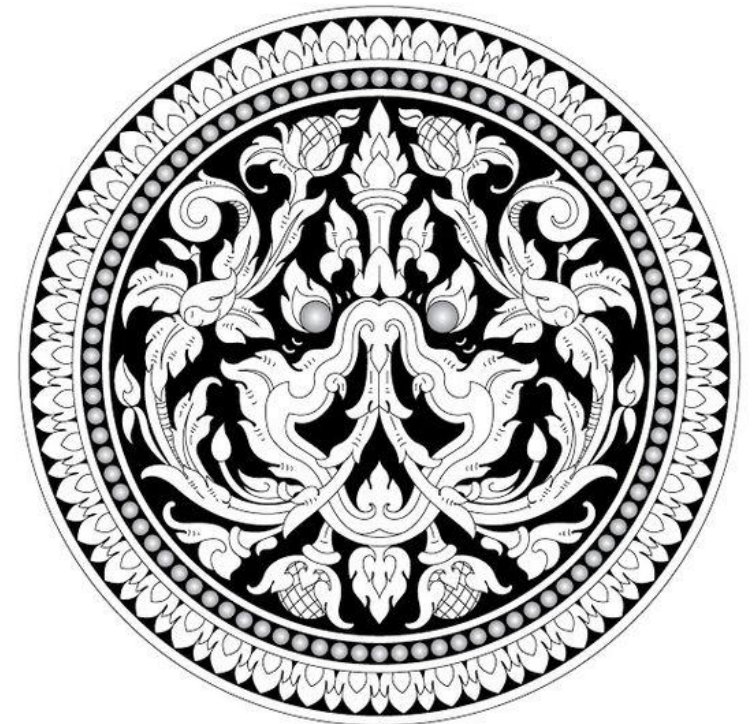
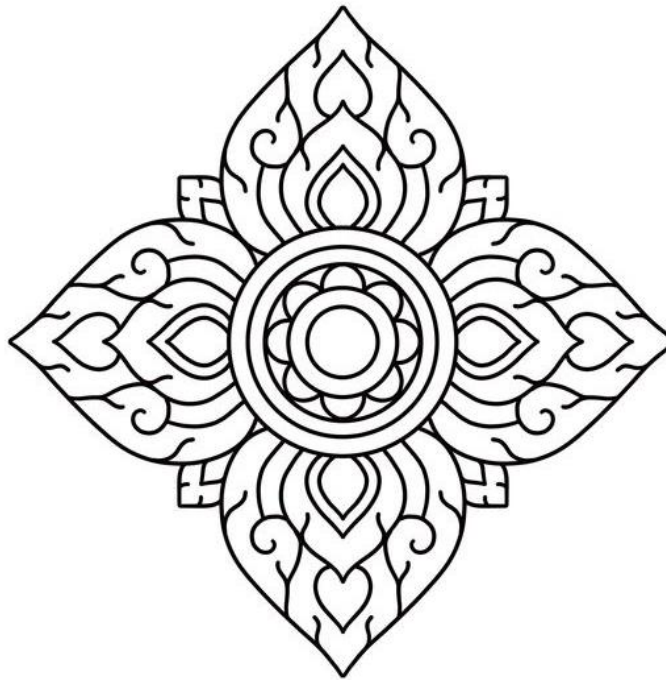
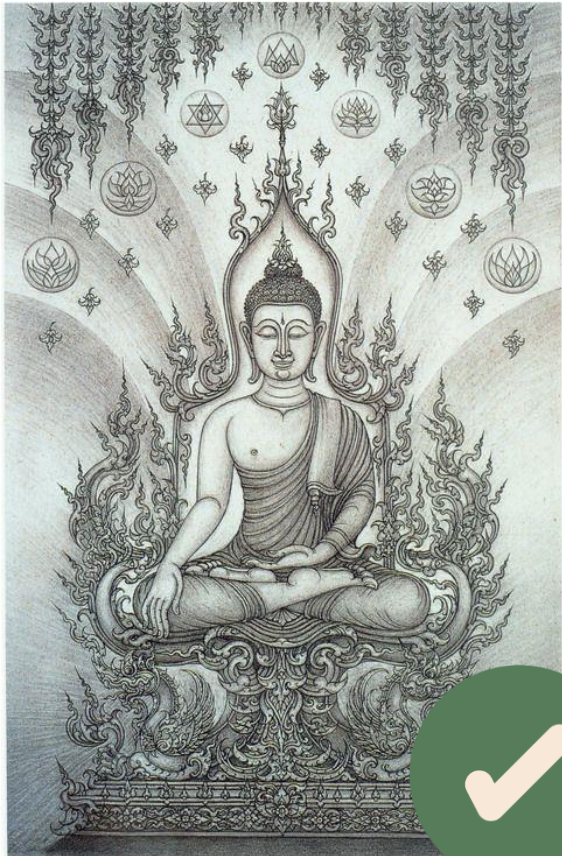

ภาพไตรสมดุลแบบอสมมาตร

ภาพไตรสมดุลแบบ **อสมมาตร**

ตัวอย่างผลงาน

ภาพวาดโดย อ.สุวัฒน์ แสนขัติยรัตน์
จาก <https://www.pinterest.com/pin/42502790217267552/>

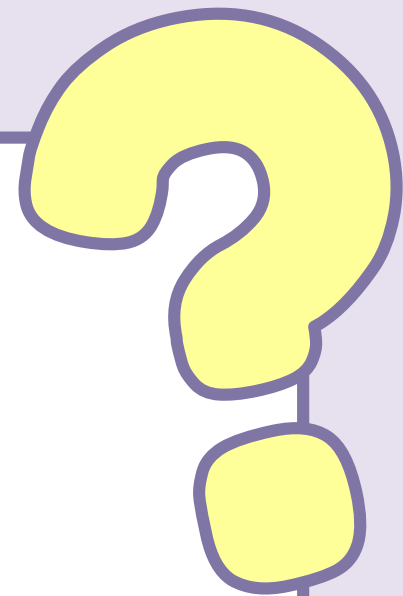

ภาพวาดโดย อ.สุวัฒน์ แสนขัติยรัตน์
จาก <https://www.pinterest.com/pin/341429215501759423/>

? คำถามชวนคิด

ภาพทุกภาพ
ควรสมดุลกันหรือไม่ ?

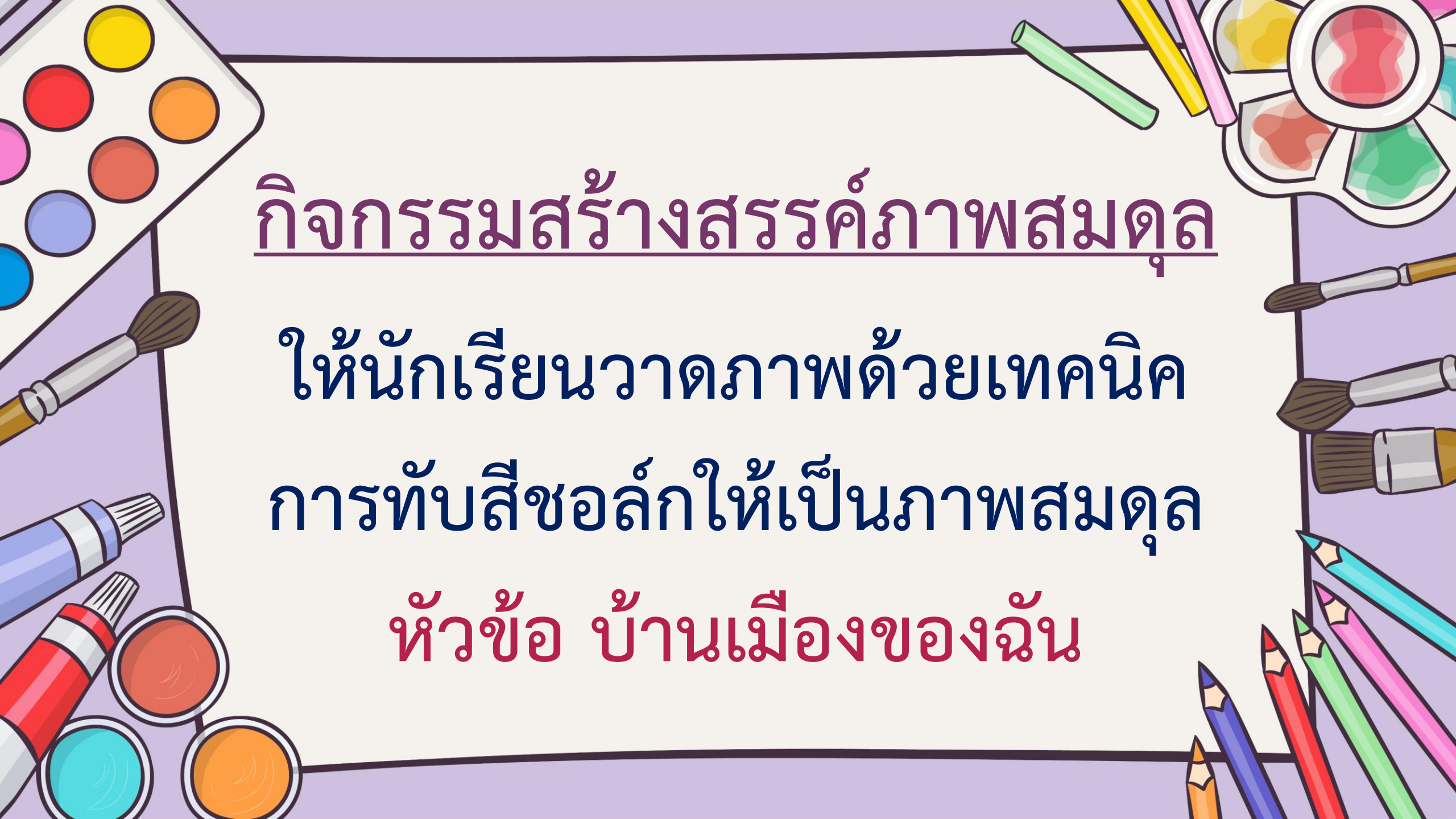
? คำถามชวนคิด

?

นักเรียนมีวิธีสร้างสรรค์
ภาพอย่างไรให้สมดุลกัน ?

?

A decorative border surrounds the central text, featuring various art supplies. On the left, there is a palette with yellow, red, orange, and blue circles, and a paintbrush. On the right, there are more paintbrushes and a palette with red, green, and yellow. At the bottom, there are several colored pencils in blue, red, green, and pink. The background is a light purple color.

กิจกรรมสร้างสรรค์ภาพสมุด

ให้นักเรียนวาดภาพด้วยเทคนิค
การทาบสีชอล์กให้เป็นภาพสมุด
หัวข้อ บ้านเมืองของฉัน

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนเตรียมวัสดุอุปกรณ์
สมุดวาดเขียน ตีกรอบ เขียนชื่อ ชั้น
เลขที่ให้เรียบร้อย
๒. นักเรียนวาดภาพด้วยเทคนิค
การทาบสีชอล์กให้เป็นภาพสมดุ
ลหัวข้อ บ้านเมืองของฉัน
๓. นักเรียนนำเสนอผลงาน โดยบอก
ชื่อผลงาน เทคนิค แรงบันดาลใจ และ
ความประทับใจ

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และ
เตรียมสมุดวาดเขียน ตีกรอบ เขียนชื่อ ชั้น
เลขที่ให้เรียบร้อย
๒. ครูปลายทางควบคุมดูแลนักเรียนให้ตั้งใจ
สร้างสรรค์ผลงาน
๓. ครูให้คำแนะนำหลังจากนักเรียนนำเสนอ
ผลงาน
๔. ครูให้คำแนะนำการใช้สีชอล์ก
และการทาบสี

สรุปบทเรียน

การจัดความสมดุลของภาพ มักยึด
จุดกึ่งกลางของภาพเป็นหลัก แล้วจึงจัดแบ่ง
องค์ประกอบอื่น ๆ จัดวางไว้ด้านบน ด้านล่าง
ด้านซ้าย หรือด้านขวา เพื่อให้มีน้ำหนักของ
ภาพเท่ากัน และมีความกลมกลืนกัน

คำคมศิลปะประจำสัปดาห์

“ทุกคนมีความงาม นายต้องค้นให้พบ
แม้แต่คนที่ขี้ริ้วขี้เหร่ที่สุด ก็อาจมีความงามซ่อนอยู่”

อ.ศิลป์ พีระศรี (บิดาแห่งศิลปะไทยร่วมสมัย)

บทเรียนครั้งต่อไป

แสงเงาและน้ำหนัก

สิ่งที่ต้องเตรียม

สมุดวาดเขียน ดินสอสี
และอุปกรณ์วาดเขียน

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

